דער חוב

זי איז געלעגן אויפן אָפּעראַציע־טיש מיטן פּנים צום סופיט. איר אייבערשטער טייל קערפּער איז געווען שטײַף פאַרפּאַנצערט מיט פּלאַס־טישע בענדער. די קני האָט זי געהאַלטן אויפגעשטעלט, די פּיס אָפּגעדעקט, אָפּן.

זי האָט ניט געטראַכט פון דער פאַרשטייענדיקער סכּנה. די ספקות און דעם זעלבסט־רחמנות האָט זי איבערגעלאָזט אין איר מאַנסאַרדע־שטיבל, דאָרט ווו זיי זענען צו ערשט אויפגעקומען און זיך באַזעצט אין איר. זי האָט זיי צעהאַנגען, ווי אַנאָנימע שירה־גריסלעך אויף דעם זשעדנעם שטיקל הימל וואָס האָט זיך געשפּרייט ווי אַ לאַטע איבער איר דאַך־פענצטערל אויפן זעקסטן שטאָק.

אויפן אָפּעראַציע־טיש איז זי געווען רויִק, אַ מין פּערוווערזע רויִקייט וואָס נעמט אַרום געוויסע מענטשן ווען אַלץ זעט אויס פאַר זיי פאַרלוירן. הינטער די אויגן־דעקלעך האָט זי געהאַלטן אַ זומער־פרימאָרגן, וואָס האָט זיך באַזעצט אויף די ראַנדן פון איר באַוווסטזײַן און ניט דערלאָזט אויפצו־נעמען די רעאַליטעט.

ס'איז געווען אַ פרימאָרגן אָן באַזונדערע פּאַסירונגען. די זון האָט נאָר וואָס דערגרייכט דעם ערשטן גאָרן פון סאַקרעקער, מיט ווייכע גאָלדענע פינגער געזוכט אַ וועג דורך די רײַך־צעבלעטערטע קאַשטאַנביימער, און אָנגערירט דאָס שטיינערנע יינגעלע, פון וועמענס גליד ס'ריזלט אַ פּאַלנ־דיקער שטראָם.

אין דעם אָפּעראַציע־צימער זענען קיין פענצטער ניטאָ. דאָס נעאָנליכט שטראָמט פון אוממיטלבאַרע קוואַלן, שלאָגט זיך אָן אין סופיט און נידערט אַראָפּ צום דיל. דאָס מיידל אויפן טיש האַלט די אויגן צוגעמאַכט. זי זעט קיינעם ניט. זי הערט שטימען וואָס קומען פון אַן אַנדערער וועלט מיט וועלכער זי האָט קיין שום שײַכות ניט. זיי רעדן וועגן עמעצן וואָס זי וויל ניט קענען. שיצט זי זיך אונטער דער וויזיע פון זומערדיקן פרימאָרגן, שיצט

זיך לאַנג. אויך נאָך דעם ווי די קראַנקן־שוועסטער האָט צוגעלייגט די עטער־מאַסקע צו איר נאָז.

זי הערט אַ שטים וואָס באַפעלט איר צו ציילן: Un, deux, trois (איינס, צוויי, דריי). זי שטעלט אונטער דאָס מויל צום יינגעלעס אומשולד. דאָס קוואַלנדיקע וואַסער איז קאַלט. עס גיסט זיך איבער איר פּנים, איבער איר לייַב... Quatre, cinq, six, sept (פיר, פינף, זעקס, זיבן.)

אויב דאָס איז דער לעצטער אָטעמצוג, טראַכט זי, איז גוט וואָס ס'האָט פּאַסירט דאָ, בייַ דער סטאַטוע פון יינגעלע, גוט וואָס ס'האָט פּאַסירט אין דער פרי, איידער די מאַמעס מיט די קינדער־וועגעלעך פילן אָן דעם סקווער.

די קראַנקן־שוועסטער בייַ איר צוקאָפּנס דריקט די מאַסקע צו איר פּנים. איר האַנט איז ווייַבלעך ווייך. מיט דער רעכטער האַנט האַלט זי די מאַסקע, מיט דער לינקער גלעט זי איר שטערן. דאָס מיידל אויפן טיש גיט זיך אונטער דער שוועסטערס קילע פינגער. אויך זי האָט אַלע יאָרן געוואָלט זייַן אַ קראַנקן־שוועסטער, טראַכט זי.

— Respirez Mlle (אָטעמט פריילין) — הערט זיך עמעצענס היפּנאָ־טישע שטים — צוויי און צוואַנציק, דרייַ און צוואַנציק — דער צימער שווימט. די שטימעס טרינקען זיך. זיי טויכן אויף און גייען אונטער. די וואַסערן וואָס דעקן זיי איבער זענען שוואַרץ און טיף, זיי שוימען ניט ווי דער ים, זיי שטייען פאַרגליווערט אויף איין אָרט: אַ סטאַגנירטע אָזערע פול מיט כלאָ־ראָפאָרם. זי, אַ פאָס נעאָגליכט, ציטערט אויף דער אייבערפלאַך אָן אָנווייז, אָן ריכטונג.

זי פילט די הענט וואָס דרינגען אַרייַן אין אירע אינטימע ערטער, גליטשן זיך ווי פיש אַרייַן און אַרויס. די רו וואָס באַהערשט זי איז טיף ווי דאָס וואַסער, ווי דערווירבלראָד וואָס דרייט זיך אַרום איין איינציקן געדאַנק. אויך דער געדאַנק איז פאַרנעפּלט, רירט ניט אָן דעם עצם איך. די דראַמע וויקלט זיך הינטער אַ פירהאַנג. אויף דער זייַט פון דער סצענע הערשט טאָטאַלע רו.

די שטימעס וואָס קומען פון דער טיף גייען איר ניט אָן. זיי רעדן וועגן עמעצן וועמען זי וויל לחלוטין ניט קענען. זיי רעדן וועגן דעם מיידל וואָס ליגט אויפן טיש: אַ בתולה און — פיר חדשים שוואַנגער.

די דאָזיקע ווערטער דערמאָנט זי זיך ערשט אין אַלגעמיינעם זאַל.

זי וויל דערפון נישט טראַכטן, קוקט זי נאָך דער קראַנקן־שוועסטער וואָס באַוועגט זיך גראַציעז, מיט לײַכטע פלינקע טריט. די קראַנקן־שוועסטער כאַפּט אויף איר בליק, זי דערנענטערט זיך צו איר, זי ווישט אַרום איר פּנים, נעמט אַוועק דאָס שיסעלע צום ברעכן, דעקט זי אַרום.

ערשט איצט באַמערקט זי אַז זי ליגט לעבן אַ פענצטער. די לאָדנס זענען פאַרמאַכט. זי הערט דעם רעגן, זעט די גרויע פאַסן טאָג. פייגעלעך רודערן ערגעץ נאָענט. מן־הסתּם איז דאָ אַ גאָרטן,ביימער, בלומען.

בײַ דער קעגנאיבערדיקער וואַנט ברעכט אַ פרוי. אַ וואַלד מיט רויטע האָר פאַרשטעלט איר פּנים. אַ יונגער בחור מיט פּריציייטיק גרויע האָר בייגט זיך איבער איר. ער העלפט איר זיך איינאָרדענען צוריק אויפן קישן, צעשפּרייט אירע האָר ווי אַ פײַערראָד.

די שוועסטער גייט פון בעט צו בעט. אירע טריט זענען ריטמישע, זיי וויקלען זיך אַרום געדאַנק ווי אַנאַסטעטישע מאַסקעס, זיי דערוויַיטערן דאָס רעאַלע, פאַרנעפּלען דעם מאָמענט.

אויפן שכנותדיקן בעטל קעמט זיך אַ פרוי די האָר. זי קוקט אין שפּיגל און רעדט צו ניטדאָיִקע צוהערער. און אפשר רעדט זי גאָר צו איר? רעדט דורכן שפּיגל ווי דורך אַ פּאָזיטיוון מאָסשטאַב. אַן אַן־סופיקער שנור פון רייד. די שנור וויקלט זיך אַרום איר משפּחה, איר מאַן, אירע קינדער. איר מאַן — זאָגט זי — ווערט קיין מאָל ניט זאַט. ליבע בײַ טאָג און ליבע בײַ נאַכט. ס'איז ניט מער קיין ליבע, ס'איז אַ קאָשמאַר.

אירע רייד לייגן זיך אויפן מיידלס געמיט ווי רויער אַספאַלט. דער אײַנדרוק בלײַבט אויף אייביק פאַרקילט. זי בייגט זיך אַראָפּ, הייבט אויף דאָס שיסעלע, ברעכט אויס. אויפן טישל ביי איר זײַט ליגט אַ זייגערל. דער, וואָס האָט געזאָלט קומען צו איר, האָט זיך פאַרשפּעטיקט? און אפשר וועט ער אין גאַנצן ניט קומען?

דער יונגער־מאַן מיט די פּריציַיטיק גרויע האָר קושט די הענט פון דעם רויט־געלאָקטן מיידל. זי איז נאָך גאָר אַ יונגע. אפשר פופצן און אפשר זעכצן. זי איז אַ געמיש פון פאַרשיידענע ריטמען. איר פּראָפיל איז שאַרף געצייכנט: הויכע קינבאַקן, דאָס נעזל פאַרריסן, דער שטערן נידעריק, דאָס מויל קליין, אָפן, פול מיט חן.

די פרוי אויפן שכנותדיקן בעטל פאַקט שוין אירע זאַכן. זי איז שוין דאָ

אין שפיטאָל צום פערטן מאָל. הינטערן פודער ברעכט זיך איר פּנים. די ליניע פון איר האַלדז איז פאַרגאָסן מיט פעטס. זי ציט אַרויף די זאָקן אויף אירע בלויאָדערדיקע פיס. איר מאַן וואַרט שוין אויף איר. ער קוקט ניט אין איר זײַט, ער קוקט אויף דעם רויטהאָריקן מיידל.

איז זי מקנא דאָס רויטהאָריקע מיידל? וויל זי אויך פילן אַ האַנט אויף איר שטערן? הערן אַ וואָרט שעפּטשען אין איר אויער? וויל זי ער זאָל קומען?

דאָס רויטהאָריקע מיידל איז אַ פראַנצויזינקע, די קונסט פון ליבע איז אין איר בלוט. זי אָבער איז ניט מער ווי אַן אימיטאַציע, געוואָלט עמעצן נאָכטאָן און אפשר גאָר אָפּטאָן אַ מין להכעיס זיך אַליין.

וואָלט זי דאָ געשטאָרבן, וואָלט זיך שוין אַלץ אַליין פאַרענטפערט. איר פרײַנד וואָלט געשריבן צו איר טאַטן אַז זי איז אומגעקומען אין אַן אומגליקספאַל. און אפשר וואָלט ער דאָס אויך ניט געטאָן. נאָך אַלעמען איז ער דאָך אַ פרעמדער.

דאָס רויטהאָריקע מיידל קושט איצט איר געליבטנס הענט. זי האַלט זײַן דלאָניע בײַ אירע ליפּן און דעקט זי צו מיטביידע הענט.

ערגעץ צווישן דעם רויטהאָריקן מיידל און דער פאַרפודערטער דאַמע שטייט זי. ניין, זי שטייט ניט. זי פליט. עראָטישע ווינטן קערעווען איר לופטשיף... וועט זי נאָך בשלום לאַנדן? וועט זי נאָך שטיין בלײַבן מיט די פיס אויף דער ערד?

אין איר מאַנסאַרדע־שטיבל אויפן זעקסטן שטאָק טונקלט שוין אַוודאי. די גרויע הימל־לאַטע ווערט ביסלעכווײַז אָפּגעווישט. זי וועט ליגן אויפן בעט, די גרויע ווענט וועלן ווערן גרויער, ענגער. זי וועט ציילן די טריט אויף די נאַקעטע טרעפּ. וועט זיך עמעצער אָפּשטעלן בײַ איר טיר?

וויל איך טאַקע ער זאָל קומען? וואָס האָב איך אים צו זאָגן? וואָס וויל איך פון אים הערן? אַ בתולה — פיר חדשים שוואַנגער... ניין, זי וועט אים דאָס ניט דערציילן. זי קאָן אַפילו פון דעם ניט טראַכטן. ער האָט באַצאָלט פאַר דעם פאַרגעניגן, דער חשבון איז אונטערגעצויגן, באַצאָלט, פאַרענדיקט.

ווי שנעל דאָס האָט פּאַסירט, טראַכט זי. די זעלבע וואָך וואָס זי איז געבליבן אַרבעטסלאָז איז געקומען דער בריוו פון איר טאַטן אַז ער איז

קראַנק. ער האָט געשריבן אַז ער מוז דורכגיין אַן אָפּעראַציע און קיין געלט איז ניטאָ. נאָך אַלעם, איז זי דעם טאַטן שולדיק אַ חוב. ער האָט פאַרקויפט זיַין טייל פון דער ירושה צו דעקן אירע ריַיזע־הוצאות קיין פּאַריז. אמת, ער האָט זיך דעמאָלט געקליבן חתונה צו האָבן און געוואָלט וואָס גיכער פּטור ווערן פון זיַין דערוואַקסענער טאָכטער. אויך זי האָט געוואָלט וואָס וויַיטער אַוועק פון דעם ניַיעם פאַרפאַלק.

דער בריוו איז ווי אַ שלאָס וואָס פאַרהאַקט דעם רינג, אַ פּסיכאָלאָגישער רינג פון וועלכן זי קאָן זיך ניט באַפריַיען, און אפשר וויל זי זיך ניט באַפריַיען?

— איך נייטיק זיך אין אַ הלוואה — האָט זי געזאָגט צו איר באַוויַיבטן, באַיאָרטן, ריַיכן און אומדערמידלעכן באַוונדערער. די אידעע איז צו איר געקומען אומגעריכט. זי האָט אַרויסגעזאָגט די ווערטער ווי זיי וואָלטן גע־קומען ניט פון איר, נאָר פון קלאָדעט, אָדער סימאָנס וועלטבאַנעם.

— וויפל דאַרפסטו? — האָט ער געפרעגט.

— פינף טויזנט פראַנק.

— דאָס אַלץ?

— יאָ, אַזוי פיל דאַרף קאָסטן מיַין פאָטערס אָפּעראַציע.

— דו ביסט אַ קינד — זאָגט ער — דאָס איז ניט גענוג. — בעת ער רעדט, פאַרשליסט ער די טיר פון אינעווייניק. ער פאַרלעשט דעם לאָמפּ. זי זעט ניט זיַין פּנים. זי הערט זיַין שטים — הייס, צודרינגלעך, כריפּעוואַטע. זי טראַכט פון איר טאַטן. און אפשר טראַכט זי אין גאַנצן ניט? זי מאַכט צו די אויגן... ווי שנעל דאָס אַלץ איז געשען. אַ טאָפּלטע אָפּעראַציע, דעם טאַטנס און דער טאָכטערס... און די מאַמע אין קבר ליגט אַ טאָפּלט פאַר־שעמטע.

געדאַנקען לויפן, קייטלען זיך איינע אין אַנדערן. זי דרעמלט איַין און וועקט זיך איבער. דאָס שכנותדיקע בעט איז שוין פאַרנומען פון אַן אַנדערער פּאַציענטקע. אַ קראַנקן־שוועסטער גרייט זי צו צו דער אָפּעראַציע. דאָס רויט געלאָקטע מיידל מיטן פּערפעקטן פּראָפיל פון אינגערס אָדאַליסק פּיַילט זיך די נעגל. זי שמייכלט צום ליידיקן בענקל וואָס ער האָט נאָר וואָס פאַרלאָזט.

דורך די פאַרהאַקטע לאָדנס שפּאַרט אַ ניַיער טאָג. ערשט איצט דערפילט

זי דעם ווייטיק אין בויך. דער ווייטיק איז שאַרף ווי טויזנט כלבים וואָלטן געביסן אירע געדערעם. דאָס לײַב ברענט. זי זאָגט זיך אָפּ צו נעמען אַ באַטויבונג־פּיל. די קראַנקן־שוועסטער קוקט זי אָן מיט אײַנזעעניש. „קאָן איך אײַך ברענגען אַ לימאָנאַדע, קאַווע, טיי?"

ניין, זי וויל גאָרניט. זי וויל פילן דעם ווייטיק ביז אין ביין. זי וויל אויסברענען דאָס ווילדפלייש, אָפּשיילן די מאַסקע, דערקענען זיך אַליין.

אויף דער גרינער לאָנקע פון איר יוגנט זעט זי דאָס מיידעלע, זי שפּילט זיך אין שערבלעך. זי האָט נאָר וואָס געפונען אַ ווונדער־שערבל — און אַנט־דעקט אַ פאַנטאַסטישע וועלט, אַ וועלט פון רויט און גרין און בלוי. בײַטשן קרעלן, גרינע פּערל, די קראָפּעווע גליט ווי זיבן זונען, די שטיינער אויפן וועג זענען גאָלדענע מטבעות.

דאָס בלאָנדע שייגעצל פון יענער זײַט טײַך שטעלט איר אונטער אַ פיסל. ער רײַסט אַרויס דאָס שערבל פון אירע הענט. דאָס מיידעלע וויינט. דאָס מיידעלע אין איר וויינט נאָך איצט, וויינט נאָך אַלץ. דאָס צויבער־שערבל האָט דאָס שייגעצל צעבראָכן, מיט די פיס צעטראָטן...

— איז נאָך מעגלעך פאַר מיר צו ווערן אַ קראַנקן־שוועסטער? — פרעגט זי מיט אַ שוואַכן קול.

— געוויס — ענטפערט די קראַנקן־שוועסטער — נאָך צוויי יאָר שטו־דירן איז דאָס שיסעלע צום ברעכן אין גאַנצן אײַערס, מיט אַלע צוגאָבן דערצו.

זי דרייט זיך אויס צו דער וואַנט. דאָס מיידעלע אויף יענער ווײַטער, גרינער לאָנקע ווישט זיך די אויגן, זי קוקט, טראַכט און דרימלט אײַן.